

Sähköisen tunnistamisen kehittäminen Suomessa 2008-2009

Kirsi Miettinen
Neuvotteleva virkamies, viestintäpolitiikan osasto

Askelmerkit 2008-2009

- 1) Vahvan sähköisen tunnistamisen kansalliset linjaukset 15.10.2008
- 2) Valtioneuvoston periaatepäätös sähköisestä tunnistamisesta 5.3.2009
- 3) HE 36/2009 laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista
- annettu eduskunnalle 27.3.2009

Peruskäsitteet

- Heikko sähköinen tunnistaminen
=> Useimmin käytettyjä käyttäjätunnus-salasanaparit
- Vahva sähköinen tunnistaminen
=> tarkoitetaan henkilön sähköistä tunnistamista perustuen vähintään kahteen seuraavista kolmesta vaihtoehdosta:
 - 1) salasanaan tai johonkin muuhun sellaiseen mitä tunnistusvälineen haltija tietää,
 - 2) sirukorttiin tai johonkin muuhun sellaiseen mitä tunnistusvälineen haltijalla on hallussaan tai
 - 3) sormenjälkeen tai johonkin muuhun tunnistusvälineen haltijan yksilöivään ominaisuuteen

Vahvan sähköisen tunnistamisen nykytila

- Väestörekisterikeskuksen kansalaisvarmenteet
=> Laskettu liikkeelle n. 200 000
- Pankkien pankkitunnukset
=> Laskettu liikkeelle yli 4 miljoonaa
- Noin 99 % tunnistustapahtumista tehdään pankkitunnisteilla

Vahva sähköinen tunnistaminen: mihin sitä tarvitaan

- Sähköisten palveluiden kehitys ollut hitaampaa kuin vuosituhannen vaihteessa arvioitiin
- Mutta: nyt tilanne muuttumassa
 - ⇒ Käyttökokemukset
 - ⇒ Internetsukupolven tottumus
- Jatkossa sähköisten palveluiden määrä ja kirjo kasvaa
 - ⇒ Mitä kehittyneempi palvelu, sitä suurempi todennäköisyys tunnistustarpeelle
 - ⇒ Edellyttävät osapuolten välistä luottamusta

HE 2009: Tavoitteet

- Tällä hetkellä ei ole voimassa erityisesti sähköistä tunnistamista koskevaa sääntelyä
- Tavoitteena 1) luoda toimiva kehys luotettavalle tunnistuspalveluiden tarjonnalle Suomessa
 - ⇒ Erityislainsäädäntö voi nojata tähän lakiin
- Tavoitteena 2) luoda puitteet toimiville tunnistuspalveluiden markkinoille Suomessa
 - ⇒ Odotuksissa muutama palveluntarjoaja lisää
 - ⇒ Mm. kohtuulliset tunnistustapahtumahinnat

HE 36/2009: lähtökohtana vahvan sähköisen tunnistamisen kansalliset linjaukset

- ⇒Markkinoiden synty: tunnistusvälineiden yleiskäyttöisyys ja vapaa kilpailu
- ⇒Luottamusverkostoajattelu
- ⇒Jako heikkoon ja vahvaan riittää
- ⇒Niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin tulee hankkia tarvitsemansa tunnistusvälineet markkinoilta
- ⇒Käyttäjälähtöisyys: koskee niin välineiden haltijoita kuin tunnistuspalvelua käyttäviä palveluntarjoajia

HE 2009: pääasiat

- Soveltamisala
 - ⇒Luonnolliset henkilöt
 - ⇒Yleisö ja palveluntarjoajat
 - ⇒Suljetut järjestelmät eivät kuulu
- Määritelmät:
 - ⇒Vahva sähköinen tunnistaminen (2 § 1 kohta ja 8 §)
 - ⇒Tunnistuspalvelun tarjoaja
 - ⇒Tunnistusväline

HE 2009: pääasiat II

- Tunnistuspalvelun tarjoajien ilmoitus Viestintävirastolle (10 §)
- Viestintäviraston ylläpitämä julkinen rekisteri (12 §)
- Pakottavuus kuluttajasuhteissa (3 §)

HE 36/2009: Oikeustoimien tekeminen

- Tunnistusvälineillä voidaan niiden ominaisuuksista riippuen tehdä myös sähköisiä allekirjoituksia ja kehittyneitä sähköisiä allekirjoituksia (4 §)
- Oikeustoimien tekeminen (5 §)
 - ⇒ Pääsääntöisesti voidaan tehdä tunnistusvälineillä riippumatta siitä, voidaanko tehdä sähköisiä allekirjoituksia
 - ⇒ Jos lainsäädännössä on allekirjoitusvaatimus eli muotovaatimus, silloin tarvitaan sähköinen allekirjoitus
- 18 §: Tunnistusvälineen käytön estäminen tai rajoittaminen oikeustoimien tekemiseksi

HE 36/2007: Ensitunnistaminen

- 17 §: Ensitunnistaminen

- ⇒Pääsääntö: ETA-alueen viranomaisen myöntämä passi tai henkilökortti

- ⇒Siirtymäaikana ajokortti

- ⇒II pääsääntö: Henkilökohtaisesti

- ⇒Paitsi jos palveluntarjoajilla keskinäinen sopimus mahdollisuudesta luottaa toisen ensitunnistamiseen tai vanha asiakassuhde

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kiitos!

www.lvm.fi